

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.749.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 6961 Pana Jarosława Wałęsy Pośta na Sejm RP w sprawie wykluczenia dyskryminacji osób niepełnosprawnych ruchowo w stopniu umiarkowanym w myśl sprawozdania podkomisji z dnia 9 maja 2024 r., proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podejmuje liczne działania zmierzające do poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami. Inicjatywy legislacyjne, prowadzone na rzecz tej grupy społecznej, uwzględniają przede wszystkim fakt jej istotnego zróżnicowania pod względem potrzeb tworzących ją jednostek, związanych z koniecznością ponoszenia dodatkowych kosztów np. leczenia czy rehabilitacji. Kierownictwo Resortu dokłada wszelkich starań, by oferowane wsparcie - w jak największym stopniu - odpowiadało na te potrzeby.

Jednocześnie należy podkreślić, że projekt ustawy z dnia 27 września 2024 r. o zmianie ustawy o rencie socjalnej oraz niektórych innych ustaw¹, która wprowadziła dodatek dopełniający przysługujący osobie uprawnionej do renty socjalnej, będącej całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji, był projektem obywatelskim, za którego uchwaleniem głosowało 411 posłów, 10 było przeciw, zaś 7 wstrzymało się od głosu.

Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ma świadomość problemu nierówności pomiędzy wspomnianą grupą a osobami uprawnionymi do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz do samodzielnej egzystencji. W Resorcie przygotowano przepisy, które proponują analogiczne uprawnienie (w postaci dodatku dopełniającego) dla osób pobierających rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz do samodzielnej egzystencji. 13 listopada 2024 r. skierowano do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wniosek o wpis do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów Projektu ustawy o dodatku dopełniającym dla osób pobierających rentę z tytułu niezdolności do pracy lub służby. Po uzyskaniu wpisu w wykazie zostanie rozpoczęty kolejny etap prac legislacyjnych nad projektem.

Ponadto należy wskazać, że przesłanki przyznania świadczenia w postaci renty socjalnej regulują przepisy ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, zgodnie z którymi renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej i całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu powstałego:

- przed ukończeniem 18. roku życia,
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia,
- w trakcie kształcenia w szkole doktorskiej, studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. O niezdolności do pracy, jej stopniu i okresie - w celu ustalenia uprawnień do świadczeń, których przyznanie zależy od stwierdzenia niezdolności do pracy

---

¹Dz. U. poz. 1615.

i niezdolności do samodzielnej egzystencji – orzekają lekarze orzecznicy i komisje lekarskie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Tytułem do otrzymywania renty socjalnej jest zatem posiadanie orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy oraz – jednocześnie - powstanie naruszenia sprawności organizmu powodującego niezdolność do pracy w okresach wskazanych w art. 4 ustawy o rencie socjalnej.

Posiadanie orzeczenia wydanego przez powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności o zaliczeniu do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie rzutuje na prawo do renty socjalnej. Osoby posiadające takie orzeczenie mogą uzyskać wsparcie w postaci nowego świadczenia dedykowanego osobom z niepełnosprawnościami - świadczenia wspierającego.

Warunki nabywania prawa do świadczenia wspierającego oraz zasady jego przyznawania i wypłacania określają przepisy ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym². Zgodnie z zapisami tego aktu, świadczenie przysługuje osobie w wieku od ukończenia 18. roku życia, posiadającej odpowiednie orzeczenie potwierdzające niepełnosprawność oraz decyzję ustalającą odpowiedni poziom potrzeby wsparcia, określoną na poziomie od 70 do 100 punktów w przyjętej skali. Decyzję ustalającą poziom potrzeby wsparcia wydaje wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności na wniosek osoby niepełnosprawnej, jej przedstawiciela ustawowego (np. opiekuna prawnego) albo, za ich zgodą, na wniosek ośrodka pomocy społecznej lub centrum usług społecznych. Wysokość tego świadczenia jest powiązana z wysokością renty socjalnej i wynosi od 40% do 220% renty socjalnej (w zależności od poziomu potrzeby wsparcia, czyli liczby punktów przyznanych w decyzji wydanej przez wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności).

Realizacją zadań związanych z przyjmowaniem i rozpatrywaniem wniosków oraz ustalaniem prawa do świadczenia wspierającego zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych na wniosek dorosłej osoby z niepełnosprawnością lub osoby upoważnionej do jej reprezentowania, złożony w formie elektronicznej.

Świadczenie wspierające jest wprowadzane etapowo. W pierwszym roku obowiązywania ustawy, czyli w roku 2024 było dostępne dla osób niepełnosprawnych z najwyższym ustalonym poziomem potrzeb wsparcia (od 87 do 100 punktów). Od 1 stycznia 2025 r. jest dostępne także dla osób z niepełnosprawnościami ze średnim poziomem potrzeb wsparcia (od 78 do 86 punktów), natomiast od 1 stycznia 2026 r. będzie ono dostępne także dla osób z niepełnosprawnościami z poziomem potrzeby wsparcia od 70 do 77 punktów.

Nadmieniam, że zgodnie z art. 69 ustawy o świadczeniu wspierającym, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, po upływie roku od dnia wejścia ustawy w życie, dokona przeglądu stosowania jej przepisów oraz standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących ustalania poziomu potrzeby wsparcia, w celu oceny poziomów potrzeby wsparcia, od których uzależniona jest wysokość świadczenia wspierającego oraz przedstawienia rekomendacji Radzie Ministrów w kwestii ewentualnej konieczności podjęcia działań korygujących w systemie udzielania świadczenia wspierającego lub w innych systemach, wykorzystujących ustalanie poziomu potrzeby wsparcia. W zależności od wyników przeglądu, a także po uwzględnieniu napływających ze środowiska beneficjentów ustawy o świadczeniu wspierającym uwag, jej przepisy mogą zostać

---

² Dz. U. z 2023 r. poz. 1429.

zmienione. Świadczenie wspierające stanowi nowy instrument wsparcia osób z niepełnosprawnościami, dlatego też już w samych przepisach wprowadzających je do systemu przewidziano możliwość jego modyfikacji.

Wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych w codziennym funkcjonowaniu służą także środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), który pełni rolę narzędzia finansowania polskiego systemu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Zakres tej pomocy określają przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych³. Na jej podstawie, w odniesieniu do osoby niepełnosprawnej – w rozumieniu ww. aktu - mogą być finansowane w części lub całości takie zadania jak np. zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (przyznawane jej na podstawie odrębnych przepisów), likwidacja barier funkcjonalnych (architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych) - w związku z indywidualnymi potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Ponadto, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych, osobie z niepełnosprawnościami może zostać przyznany zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 215,84 zł miesięcznie, który przysługuje - niezależnie od dochodu - niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się ona orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność ta powstała u niej przed ukończeniem 21 roku życia.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Krasoń

Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

---

³ Dz. U. z 2024 r., poz. 44 ze zm.